

§ 20

Dnr 2024.200

Förutsättningar för en ekonomi i balans över tid och för ökad service

Direktionens beslut

Direktionen godkänner redovisningen av utredningen och analysen; av förutsättningar för att miljöförbundet långsiktigt ska ha en ekonomi i balans och samtidigt utöka tiden för service och myndighetsutövning som endast kan bekostas med skattemedel.

Direktionen beslutar att översända analysen till medlemskommunerna.

Direktionen beslutar att Söderåsens miljöförbund åter ska besvara remisser.

Direktionen beslutar att ge förvaltningen i uppdrag att ta fram underlag för att tillställa medlemskommunerna en begäran om höjning av medlemsbidrag.

Direktionen beslutar att ge förvaltningen i uppdrag att ta fram förslag på modell för återföring av eget kapital till medlemskommunerna som överstiger en viss procent av omsättningen.

Underlaget och förslaget ska redovisas till Direktionen senast den 31 maj 2024.

Ärendebeskrivning och sammanfattning

Bjuv lämnade samarbetet inom miljöförbundet vid årsskiftet 2022/2023. Detta skapade nya ekonomiska förutsättningar för miljöförbundet. Någon ekonomisk kompensation har inte utgått till förbundet. Miljöförbundets ekonomi har därmed kommit i obalans. Direktionen beslutade under våren 2023 om en handlingsplan för att få ekonomin i balans. Detta har fått konsekvenser för tillsynen mot enskilda och för kommunerna själva vilket skapat slitningar mellan medlemskommunerna och miljöförbundet.

Miljöförbundets ekonomi behöver komma i balans och förtroendet mellan medlemskommunerna och kommunerna behöver återställas.

För att skapa förtroende behöver Direktionen omgående besluta om att besvara remisser och att ta fram riktlinjer för att möjliggöra återföring av medlemsbidrag till kommunerna.

Medlemskommunerna behöver förutom redan begärda taxehöjningar även öka medlemsbidraget till miljöförbundet för att ge förbundet en långsikt ekonomisk stabilitet, planeringshorisont och möjlighet att låta servicenivån öka och återgå till tidigare nivåer.

Justerandes sign	Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	------------------	--	--------------------

Skäl till beslut

Direktionen beslutade på sammanträdet den 6 februari 2024, § 9 att ge förvaltningen i uppdrag att analysera förutsättningar och föreslå möjliga åtgärder, för att Söderåsens miljöförbund långsiktigt ska ha en ekonomi i balans och samtidig utöka tiden för service och myndighetsutövning som endast kan bekostas med skattemedel.

Analysen visar att dagens situation inte är långsiktigt hållbar och inte ger förutsättningar för en ekonomi i balans, och samtidigt ha tillräcklig tid för service och myndighetsutövning som endast kan bekostas med skattemedel. Miljöförbundet har behov av medlemskommunernas förtroende samt att medlemskommunerna skapar förutsättningar för en långsiktig planeringshorisont och stabila ekonomiska förutsättningar för förbundets verksamhet.

Direktionen bör godkänna redovisningen av utredningen och analysen och översända den till medlemskommunerna.

För att motverka den akuta handlägningsbristen och stärka förtroendet, bör Direktionen genast tillmötesgå kommunernas önskemål och det allmännas behov av att besvara remisser. Parallellt riskerar åtgärden dock att ge en negativ påverkan på förbundets ekonomi. Samtidigt är förändringen efterfrågad även i förvaltningen och skapar arbetsglädje. Genom att Direktionen begär höjning av medlemsbidraget finns förutsättningar för att den negativa ekonomiska effekten blir kortsiktig. Direktionen bör därför handla i god tro. Det är viktigt att vidta steg för att återuppbygga förtroendet mellan medlemskommunerna och Direktionen.

Direktionen bör ge förvaltningen i uppdrag att ta fram underlag för att tillställa medlemskommunerna en begäran om höjning av medlemsbidrag.

Direktionen bör ge förvaltningen i uppdrag att ta fram förslag på modell för återföring av eget kapital till medlemskommunerna överstigande en viss procent av omsättningen.

Ärendegång

Torbjörn Ekelund (L) yrkar bifall till förslaget och yrkar dessutom att: Begäran om engångskapitaltillskott skall finnas med när direktionen går fram med begäran om höjning av medlemsbidraget.

Förslaget och tilläggsyrkandet bifalles av samtliga.

Underlag

Tjänsteutlåtande daterat 2024-03-13

Expediering

Beslutet skickas till medlemskommunerna

Justerandes sign	Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	------------------	--	--------------------

Datum
2024-03-13

Beteckning
2024.200-2

Handläggare:
Charlotte Leander
0435-78 24 20
Charlotte.leander@smfo.se

Direktionen för
Söderåsens miljöförbund

Förutsättningar för en ekonomi i balans och för ökad service

Förslag till beslut

Direktionen godkänner redovisningen av utredningen och analysen; av förutsättningar för att miljöförbundet långsiktigt ska ha en ekonomi i balans och samtidigt utöka tiden för service och myndighetsutövning som endast kan bekostas med skattemedel.

Direktionen beslutar att översända analysen till medlemskommunerna.

Direktionen beslutar att Söderåsens miljöförbund åter ska besvara remisser.

Direktionen beslutar att ge förvaltningen i uppdrag att ta fram underlag för att tillställa medlemskommunerna en begäran om höjning av medlemsbidrag.

Direktionen beslutar att ge förvaltningen i uppdrag att ta fram förslag på modell för överföring av eget kapital till medlemskommunerna som överstiger en viss procent av omsättning.

Underlaget och förslaget ska redovisas till Direktionen senast den 31 maj 2024.

Sammanfattning

Bjuv lämnade samarbetet inom miljöförbundet vid årsskiftet 2022/2023. Detta skapade nya ekonomiska förutsättningar för miljöförbundet. Någon ekonomisk kompensation har inte utgått till förbundet. Miljöförbundets ekonomi har därmed kommit i obalans. Direktionen beslutade under våren 2023 om en handlingsplan för att få ekonomin i balans. Detta har fått konsekvenser för tillsynen mot enskilda och för kommunerna själva vilket skapat slitningar mellan medlemskommunerna och miljöförbundet.

Miljöförbundets ekonomi behöver komma i balans och förtroendet mellan medlemskommunerna och kommunerna behöver återställas.

För att skapa förtroende behöver Direktionen omgående besluta om att besvara remisser och att ta fram riktlinjer för att möjliggöra återföring av medlemsbidrag till kommunerna.

Medlemskommunerna behöver förutom redan begärda taxehöjningar även öka medlemsbidraget till miljöförbundet för att ge förbundet en långsikt ekonomisk stabilitet, planeringshorisont och möjlighet att låta servicenivån öka och återgå till tidigare nivåer.

Bakgrund

Som konsekvens av att Bjuv den 31 december 2022 lämnat samarbetet inom miljöförbundet och verksamheten krympt, har förbundets ekonomi kommit i obalans. Detta då OH-kostnader ska fördelas på färre tillsynstimmar samtidigt som medlemsbidraget och taxorna hittills hållits oförändrade. Verksamheten har blivit underfinansierad. Direktionen har behövt vidta kompensatoriska åtgärder och beslutade under våren 2023 om en handlingsplan för en ekonomi i balans. Handlingsplanen innebär bortprioriteringar i verksamheten inom det skattefinansierade området. De frigjorda resurserna har flyttats till det avgiftsfinansierade området för att öka förbundets intäkter och få en budget i balans. Prioriteringarna i verksamheten, har skett med målsättningen att riskerna för människors hälsa och miljö ska bli så små som möjligt. Bortprioriterade uppdrag sker med målsättning att myndigheten förhoppningsvis kompromissar så lite som möjligt med sitt lagstadgade samhällsuppdrag. Samtidigt ger prioriteringen en negativ påverkan på tillsyn som endast kan skattefinansieras och på servicen som också är skattefinansierad.

Direktionen har behov av att kunna fatta väl informerade och väl underbyggda beslut även framgent. Som underlag behövs en förnyad analys, där även utfallet av vidtagna åtgärder i stort redovisas, om korrigerade åtgärder behöver övervägas samt om det tillkommit ytterligare förutsättningar att ta hänsyn till. Direktionen beslutade på sammanträdet den 6 februari 2024, § 9 att ge förvaltningen i uppdrag att analysera förutsättningar och föreslå möjliga åtgärder, för att Söderåsens miljöförbund långsiktigt ska ha en ekonomi i balans och samtidigt utöka tiden för service och myndighetsutövning som endast kan bekostas med skattemedel.

Analysen skulle titta på möjliga effektiviseringar i den egna verksamheten. Analysen ska föreslå åtgärder som skulle kunna öka intäkterna eller minska kostnaderna samt redogöra för konsekvenserna av dessa åtgärder.

Resultatet från analysen ska redovisas till Direktionen senast den 31 mars 2024.

Analys av förutsättningar och redovisning av läget

År 2020 och 2021

Miljöförbundet har under flera år haft ekonomiska och verksamhetsmässiga utmaningar. Pandemin under åren 2020 till 2022 påverkade verksamhetens förutsättningar och gav verksamhetsmässiga och ekonomiska konsekvenser som förbundet fått hantera till och med år 2023.

Samtidigt under sommaren 2020 aviserade Bjuv att man övervägde att lämna förbundet. Detta ledde till att medlemskommunerna av en extern konsult, beställde en omfattande granskning och genomlysning av förbundets verksamhet och ekonomi under hösten 2020. Därefter beslutade medlemskommunerna att av extern konsult beställa ytterligare en omfattande utredning och redovisningar under hösten 2021. Detta som förberedelse av avtal mellan övriga medlemskommuner och Bjuv, med mål att Bjuv skulle lämna förbundet vid halvårsskiftet 2022.

Totalt har miljöförbundet under hösten 2020 och 2021 bidragit med motsvarande 400 timmars arbetstid för handläggning, ta fram underlag till konsulterna, delta på möten och bli intervjuade av konsulterna samt faktagranskning av rapporterna.

Parallellt med utredningen kring Bjuv som skapade osäkerheter, fick miljöförbundet under hösten 2021 stora personalavgångar. Samtidigt kunde miljöförbundet inte rekrytera personal då det fanns en förväntan från medlemskommunerna att miljöförbundet inte rekryterar personal i avvaktan på beslut om kommuns eventuella utträde ur kommunalförbundet. Detta resulterade i att miljöförbundet under hösten 2021 hade stor brist på personalresurser och inte kunde utföra all tillsyn och kontroll som planerats för året.

År 2022

Oaktat förberedelserna avbröt Bjuv under våren 2022 processen för att lämna miljöförbundet vid halvårsskiftet. Något avtal undertecknades ej och utträde vid halvårsskiftet 2022 verkställdes ej. För förbundet fortsatte det råda osäkerhet kring förbundets verksamhetsmässiga och ekonomiska förutsättningar.

Under våren 2022 bedömde miljöförbundet situationen som ohållbar och påbörjade rekrytering för att återställa personalresurserna. Vid vårens medlemsamråd var medlemskommunernas representanter av samma mening. Miljöförbundet erfor dock stora utmaningar med att rekrytera kompetent personal, då det generellt i Sverige finns brist på utbildade miljöinspektörer. Många miljöförvaltningar tävlade om samma resurser. Under sommaren och hösten 2022 lyckades dock miljöförbundet att återställa personalresurserna.

År 2023

Därefter den 5 december 2022 fick miljöförbundet besked att övriga medlemskommuner var överens med Bjuv om att Bjuv lämnar miljöförbundet vid årsskiftet 2022/2023, något avtal kring utträdet fanns inte. Dialog om en ekonomisk uppgörelse mellan Bjuv och övriga medlemskommuner har därefter påbörjats under sommaren 2023 och har ännu inte slutförts. Detta gör att förbundets ekonomiska förutsättningar i den delen fortsatt är oklara.

Samtidigt i och med att Bjuv lämnat samarbetet inom förbundet har det från tidig vår 2023 funnits en förväntan från kvarvarande medlemskommunerna om att miljöförbundet anpassade verksamheten och återigen reducerade personalstyrkan. Detta skapade ånyo stor stress hos personalen och en känsla av att arbetsplatsen var osäker särskilt för dem som nyligen anställdes.

Under våren 2023 skedde det en utredning om det framtida behovet av personalresurser. Men redan till sommaren 2023 hade sammanlagt fem personer med fasta anställningar på egen begäran valt att sluta. Organisationen bedömdes därefter ha minskat personalresurserna motsvarande tillsynsbehovet i Bjuv. Trots detta var förbundets ekonomi fortsatt i obalans då en fjärdedel av förbundets uppdrag och omsättning försvann och OH-kostnader ska fördelas på ett mindre underlag. Miljöförbundet behövde vidta åtgärder genom att öka intäkterna och/eller minska kostnaderna för att fortsatt kunna tillmötesgå kommunernas önskemål, leverera rättssäker myndighetsutövning och ha en ekonomi i balans.

Direktionen har under våren 2023 tagit beslut om en handlingsplan för att få en ekonomi i balans. Detta som åtgärd för att hantera de ekonomiska konsekvenser som Bjuvs utträde ur förbundet gav upphov till. Beslutet innebär att förbundet ska öka sin tillsyn som kan avgiftsfinansieras och minska myndighetsutövning som finansieras av skattemedel och på det sättet öka sina intäkter, detta i stället för kompensation i form av högre taxor och medlemsbidrag. Detta har fått konsekvenser både för myndighetsutövningen mot enskilda och för kommunerna själva, vilket skapat slitningar mellan medlemskommunerna och miljöförbundet.

Miljöförbundet bedömer att situationen inte är långsiktigt hållbar och inte ger förutsättningar för en ekonomi i balans och samtidigt utöka tiden för service och myndighetsutövning som endast kan bekostas med skattemedel. Miljöförbundet har behov av medlemskommunernas förtroende samt att medlemskommunerna skapar förutsättningar för en långsiktig planeringshorisont och stabila ekonomiska förutsättningar för förbundets verksamhet. Inte minst viktigt är att kunna erbjuda personalen de bästa förutsättningarna och möjlighet att känna sig trygg med sin anställning.

Tidigare granskningar, utredningar samt förbundets löpande redovisningar visar att myndigheten är rättssäker, effektiv och utvecklingsfokuserad. Samtidigt är verksamheten fortsatt ifrågasatt och bristen på arbetsro skapar stress och hög personalomsättning. Verksamheten har också brist på ekonomiska resurser som konsekvens av Bjuvs utträde och att kompensation uteblivit.

Åtgärder som skulle kunna minska kostnaderna eller öka intäkterna

Reducera lokalkostnaderna

Lokalutredning (2023) visade att Miljöförbundets lokaler är mycket lämpliga för sitt ändamål. Hyreskostnader ligger väl inom den kostnadsram som man kan förvänta sig för jämförbara lokaler. En omförhandling av hyresvillkoren skulle innebära en merkostnad som i nuläget är svår att uppskatta. Att finna likvärdiga lokaler i Klippans kommun till en lägre kostnad bedömdes inte som realistiska. Inga lämpliga alternativa kontorslokaler fanns att tillgå inom Klippans kommun. Förbundet fortsätter bevaka frågan och om Klippans kommun återkommer.

Reducera fasta kostnader

Miljöförbundet har under 2023 varit i kontakt med Klippans kommun samt kommunala samverkansorganisationer (EttIT och Geosecma) för att efterhöra möjligheten att minska förbundets kostnader för ekonomistöd, IT, karta mm. Klippans kommun och samverkansorganisationerna ser i princip inga möjligheter att reducera förbundets kostnader.

Miljöförbundet ser snarare ökade kostnader då Klippans HR i slutet av 2023 har aviserat att avtalet behöver ses över och att miljöförbundet ska betala mer.

Reducera övriga OH-kostnader

Miljöförbundets budget innehåller i stort bara driftskostnader som inte kan påverkas i någon större utsträckning. Några möjligheter att minska eller skjuta investeringar på framtiden finns därför inte. Samtidigt finns förväntningar både från medborgare, företag och medlemskommuner att miljöförbundet erbjuder e-tjänster. Det också är ett lagkrav för delar i miljöförbundets verksamhet.

Svårigheter med att hitta etablerad teknik som fungerar, etablera redundans och till en kostnad som miljöförbundet kan bära gör att detta ännu inte kunnat lösas.

Här ser förbundet snarare ökade än minskade kostnader.

Personalkostnader och organisationsförändring

Miljöförbundet har reducerat personalstyrkan enligt plan (reduktion motsvarande tillsynsbehovet i Bjuv) och därutöver förlorat ytterligare personal. Förvaltningen har gått från tre avdelningar till två och har därmed en chefstjänst mindre, vilket har reducerat personalkostnaderna i viss utsträckning. När det gäller den minskade lönekostnaden för inspektörer innebär detta inga besparingar då minskade resurser för handläggning innebär att miljöförbundet får in mindre intäkter i motsvarande grad. Genom att anställa mer personal kan förbundet öka intäkterna, då det finns ett behov inom flera områden som prioriterats ner i verksamhetsplanen.

Höjning av taxorna

Taxornas timavgift har sedan Bjuvs utträde varit underfinansierade och ej uppnått 100% kostnadstäckning, då OH-kostnader har fördelats på färre antal timmar än tidigare. Direktionen beslutade därför på sammanträdet den 7 november 2023, § 74 att föreslå kommunfullmäktige i medlemskommunerna att revidera samtliga taxor (timavgifter) för provning, tillsyn och kontroll. Revideringen innebär en höjning med 10% utöver den årliga indexhöjningen och föreslås börja gälla från den 1 april 2024. Höjningen förankrades på medlemssamrådet hösten 2023.

Konsekvensen av höjningen blir ökade kostnader på de företag, verksamheter och privatpersoner som förbundet utövar tillsyn på och där tillsynen är avgiftsfinansierad. Samtidigt kan förbundet nu uppfylla kraven i förbundsordningen § 11, att förbundet ska verka för att avgiftsnivån (timtaxan) för kontroll och tillsyn ska uppnå 100 procent kostnadstäckning.

Medlemsbidraget

Medlemsavgiften ska täcka övriga handläggningstimmar som inte bekostas med avgifter.

Kostnaden per handläggningstimme är densamma oavsett om den kan avgiftsfinansieras eller bekostas med skattemedel. Timavgiften baseras på kostnaden som myndigheten/miljöförbundet i genomsnitt har per timme för den handläggning som utförs. I likhet med timavgiften som debiteras mot kund, finns ett motsvarande behov av att höja medlemsavgiften med 10% utöver index på motsvarande sätt som taxan, om dessa ska täcka ökade handläggningkostnader per timme med anledning av att Bjuv har lämnat. Basen för att bära relativt statiska OH-kostnader har minskat möjligheten att göra viss utveckling av myndighetens uppdrag på områden som endast kan skattefinansieras på motsvarande sätt som sker i flera andra kommuner. I dessa kommuner satsas det på brottsförebyggande myndighetsarbete och miljöförvaltningens bidrag ses som en viktig insats för dessa kommuner.

Konsekvenserna med höjt medlemsbidrag skulle innebära ökade kostnader för kommunerna. Samtidigt av jämförelse i Kolada där uppgifterna hämtas från SCB på kommunernas räkenskapsplan, är den kommunala finansieringen av miljöförbundets verksamhet låg i jämförelse med många andra kommuner. Kostnaden för miljöförbundets myndighetsutövning är någon promille av kommunens hela budget.

Även med ett ökat kommunbidrag kommer fortsatt kommunernas kostnader att vara låga i jämförelse med andra kommuner.

Konsekvensen av höjt medlemsbidrag innebär också att miljöförbundet kan återgå eller förstärka myndighetsutövning som endast kan bekostas med skattemedel. Detta gäller då exempelvis tillsyn av rökfria miljöer, tillsyn på marknader och festivaler, besvarande av bygglovsremisser, besvarande av remisser detalj- eller översiktsplaner, deltagande på planmöte, deltagande på LOTS, uppdatera register, öka tiden för rådgivning och service till allmänheten, besvara remisser till övriga remissinstanser (tillståndsansökningar för miljöfarliga verksamheter, ny lagstiftning m.m) och återta eller öka samverkan med polis, skattemyndighet, räddningstjänst, alkoholhandläggare samt ta fram informationsblad eller nyhetsbrev till verksamhetsutövare inom olika branscher.

Nollalternativet - är att inte höja medlemsbidraget. Konsekvensen blir då fortsatt att viktig myndighetsutövning väljs bort och att servicen fortsatt blir begränsad. Det ger också förbundet mindre möjligheter att utvecklas, då ekonomiska förutsättningar saknas. En sådan aktuell fråga är förbundets möjligheter att erbjuda e-tjänster.

Nollalternativet kommer sannolikt även att fortsatt ha en negativ inverkan på arbetsmiljön samt möjligheten att vara en attraktiv arbetsgivare, behålla och rekrytera personal. Övertaligheten efter att Bjuv lämnade förbundet var snabbt uttraderad, då fler anställda än den bedömda övertaligheten redan har valt att lämna förbundet. Här hänvisade man bland annat till att den omfattande reduktionen av skattefinansierad verksamhet var ett skäl till att man ville lämna. Det vill säga att budgeten ställer höga krav på personalen att genomföra verksamheten med nya arbetssätt. De mjuka värdena spelar en stor roll i detta. Stor del av yrkesstoltheten och arbetsglädjen försvinner när det inte finns ett ekonomiskt utrymme som ger möjlighet att vara en del i ett större sammanhang och göra nytta genom att bidra till samhällsutveckling i kommunerna och ge stöd till företag och privatpersoner. Under hösten 2023 och början av 2024 har förbundet fortsatt att förlora kompetent personal.

Nollalternativet innebär sannolikt också risk för fortsatta slitningar mellan medlemskommunerna och miljöförbundet.

Återbetalning av eget kapital

Det är viktigt och ekonomiskt sunt om miljöförbundet har fritt eget kapital i viss utsträckning. Detta skapar robusthet i verksamheten. För att säkerställa så att en ökad inbetalning från kommunerna inte riskerar att bygga upp ett för stort eget kapital i förbundet, om kapitalet inte varje år utnyttjas till fullo, kan Direktionen besluta om riktlinjer för återföring. En möjlig inriktning skulle kunna vara att förbundet ska sträva efter att fritt eget kapital ska motsvara 15-25% av förbundets omsättning. Fritt eget kapital överstigande 25 % av förbundets budgeterade omsättning ska återföras till medlemskommunerna enligt samma fördelningsnyckel som medlemsbidraget.

Av Direktionen beslutade riktlinjer om återföring kan skapa förutsättningar för förtroende hos medlemskommunerna.

Möjliga effektiviseringar

Förvaltningen strävar hela tiden till att effektivisera verksamheten. Mallar, rutiner och checklistor utvecklas fortlöpande för att göra handläggningen så enhetlig och enkel som möjligt. Särskilt viktigt är kvalitetsarbetet i ljuset av övergången till efterdebitering. Efterdebitering synliggör svagheter att registrera tid och om det finns brister i förutsättningarna att kunna debitera tid. Efterdebitering gör också att ”spretig” handläggning identifieras, vilket ger möjlighet att förbättra eller skapa nya rutiner eller checklistor.

Under flera år har förbundets verksamhetsplanering skett efter en strukturerad metodik. Ekonomisk uppföljning har skett en gång i månaden. Under 2023 har förbundet börjat utveckla en mer individuell uppföljning som handläggarna kan följa i realtid via en dashboard. Utvecklingsarbetet fortsätter under 2024 och möjliggör att följa inlagda planerade och genomförda debiteringar. Målsättningen är att kunna debitera ytterligare fler timmar per handläggare. Effekten av det samlade utvecklingsarbetet är att både hinna mer och få mer betalt. Det vill säga att genom att minska tidsspill på rutiner eller rutinbedömningar, som resultat få till mer tillsyn för varje handläggningstimme. Målsättningen är också att kunna ta betalt för så mycket av denna tid som möjligt. Samtidigt kommer det alltid att finnas en utmaning i att göra vissa bedömningar och detta kan inte effektiviseras bort. Dock ger effektiviseringen i övrigt ökade möjligheter till att vi lägger vår tid på rätt saker.

Konsekvenserna av dessa effektiviseringar kommer att gynna förbundets hushållning med tillsynsresurser och att dessa resurser används där de gör mest nytta. Det finns också en förhoppning om att få in ökade intäkter. Samtidigt kommer sannolikt effektiviseringar i förbundets verksamhet, också enskilda, som förbundet utövar tillsyn på, till del. Om förbundet arbetar effektivare genom bättre rutiner eller med användandet av checklistor eller kontrollkort så kommer antagligen genomsnittstiden för att handlägga enskilda ärenden att minska, vilket gör att kostnaden för enskilda kommer att minska. Det vill säga att enskilda får effektivare tillsyn till en lägre kostnad.

Sammanfattningsvis kan konsekvenserna både öka och minska förbundets intäkter i varje enskilt ärende. Här finns då möjligheten att göra mer tillsyn som kan avgiftsfinansieras eller beroende på nyttan för människor hälsa och för miljön, få ökat utrymme för att göra tillsyn som endast kan finansieras med skattemedel.

Skäl till beslut

Direktionen beslutade på sammanträdet den 6 februari 2024, § 9 att ge förvaltningen i uppdrag att analysera förutsättningar och föreslå möjliga åtgärder, för att Söderåsens miljöförbund långsiktigt ska ha en ekonomi i balans och samtidigt utöka tiden för service och myndighetsutövning som endast kan bekostas med skattemedel.

Analysen visar att dagens situation inte är långsiktigt hållbar och inte ger förutsättningar för en ekonomi i balans, och samtidigt ha tillräcklig tid för service och myndighetsutövning som endast kan bekostas med skattemedel. Miljöförbundet har behov av medlemskommunernas förtroende samt att medlemskommunerna skapar förutsättningar för en långsiktig planeringshorisont och stabila ekonomiska förutsättningar för förbundets verksamhet.

Direktionen bör godkänna redovisningen av utredningen och analysen och översända den till medlemskommunerna.

För att motverka den akuta handläggningsbristen och stärka förtroendet, bör Direktionen genast tillmötesgå kommunernas önskemål och det allmännas behov av att besvara remisser. Parallellt riskerar åtgärden dock att ge en negativ påverkan på förbundets ekonomi. Samtidigt är förändringen efterfrågad även i förvaltningen och skapar arbetsglädje. Genom att Direktionen begär höjning av medlemsbidraget finns förutsättningar för att den negativa ekonomiska effekten blir kortsiktig. Direktionen bör därför handla i god tro. Det är viktigt att vidta steg för att återuppbygga förtroendet mellan medlemskommunerna och Direktionen.

Direktionen bör ge förvaltningen i uppdrag att ta fram underlag för att tillställa medlemskommunerna en begäran om höjning av medlemsbidrag.

Direktionen bör ge förvaltningen i uppdrag att ta fram förslag på modell för överföring av eget kapital till medlemskommunerna överstigande en viss procent av omsättningen.

Charlotte Leander
Miljöchef/förbundschef

Expediering

Beslutet skickas till: Medlemskommunerna

DIREKTIONEN Verksamhet 2601

Bas-konto	KOSTNADER (tkr)	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
52	Arvoden m m förtroendevalda	393	405	417
68	Tele- datakom och postbefordran	3	3	4
71	Representation	13	14	14
74	Övriga främmande tjänster	2	2	2
76	Kurser/Utbildningar	15	15	15
Summa kostnader		427	440	452

REVISION, Verksamhet 2603

Bas-konto	KOSTNADER (tkr)	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
52	Arvoden	38	39	41
74	Övriga främmande tjänster	106	109	111
Summa kostnader		145	148	152

KLIMAT- OCH ENERGIRÅDGIVNING Verksamhet 2604

Bas-konto	INTÄKTER (tkr)	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
3519	Driftsbidrag från staten	-516	-530	-590
Bas-konto	KOSTNADER (tkr)	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
50	Lön för arbetad tid	332	349	339
51	Lön för ej arbetad tid, sjuk, semester	23	22	22

55	Traktamenten, bilersättningar	19	18	18
56	Sociala avgifter	84	83	81
57	Pensionskostnader	19	18	18
64	Förbrukningsinventarier/-materiel	2	2	5
65	Kontorsmateriel och trycksaker	2	2	3
68	Tele-,datakommunikation o post	0	0	2
70	Transporter och resor	12	12	17
71	Representaton	0	0	2
72	Annonsering, reklam och information	8	8	47
74	Övriga främmande tjänster, konsult	0	0	12
76	Diverse kostnader, utbildning m m	16	16	25
	Summa kostnader	516	530	590
	NETTOKOSTNADER	0	0	0

MILJÖFÖRVALTNINGEN Verksamhet 2602

Bas-konto	INTÄKTER (tkr)	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
3111	Årsavgift, miljö- och hälsoskydd	-2 980	-3 049	-3 149
3112	Årsavgift, livsmedelstillsyn/Planerad kontroll	-3 002	-3 071	-3 172
3113	Anmälan/Ansökan, miljö- o hälsoskydd	-2 063	-2 110	-2 180
3114	Anmälan/Ansökan, livsmedelstillsyn	-112	-115	-118
3115	Tillsyn, tim deb, miljö- o hälsoskydd	-4 763	-4 873	-5 027
3116	Tillsyn, tim deb, livsmedelstillsyn	-300	-307	-317
3117	Driftbidrag från kommun	-9 354	-9 554	-9 905
3121	Timdebitering tillsyn ändring styrelse (TÄS)	-25	-25	-26
3123	Anmälan/ansökan försäljningstillsyn	-95	-97	-100
3124	Tillsyn, tim deb, försäljningstillsyn	-44	-45	-46
3125	Årsavgifter försäljningstillsyn	-316	-323	-334
3193	Inkassoersättn o andra kravavgifter	-20	-21	-21
3521	Bidrag arbetsmarknad	-130	-133	-137
	Summa intäkter	-23 203	-23 722	-24 533

MILJÖFÖRVALTNINGEN Verksamhet 2602

Bas-konto	KOSTNADER (tkr)	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
40	Inköp av anläggningstillgångar	125	128	132
46	Köp av huvudverksamhet	908	928	959
47	Konsulttjänster	11	11	12
50	Lön arbetad tid	18 023	18 564	19 121
51	Lön för ej arbetad tid, sjuk, semester	0	0	0
53	Övriga kontanta ersättningar	0	0	0
55	Kostnadsersättningar	0	0	0
56	Sociala avgifter	0	0	0
57	Pensionskostnader	0	0	0
60	Lokalhyror	673	689	712
61	Fastighetskostnader o entreprenader	80	82	85
62	Bränsle, energi, vatten	68	70	72
64	Förbrukning inventarier och material	201	206	213
65	Kontorsmaterial och trycksaker	17	17	18
68	Tele- datakom och postbefordran	202	207	214
69	Hyra leasing - bilar, kaffe, kopiering	91	93	96
70	Transporter och resor	103	105	109
71	Personalkostnader, representation	125	128	132
72	Annonser, reklam, information	10	10	10
73	Försäkringspremier och riskkostnader	201	206	213
74	Övriga främmande tjänster	969	992	1 024
76	Diverse kostnader, utb, fordonskatt, medlemsavg	434	444	458
79	Avskrivningar	13	14	14
85	Övriga kostnader	21	21	22
	Summa kostnader	22 276	22 915	23 615
	NETTOKOSTNADER	-927	-807	-918
SAMMANSTÄLLNING				
		Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
	Intäkt totalt	-23 719	-24 252	-25 123
	Kostnader direktionen	427	440	452
	Kostnader miljöförvaltningen	22 276	22 915	23 615
	Kostnader revision	145	148	152

Kostnader energirådgivning	516	530	590
Intäkter - kostnader	-356	-220	-314
Finansieringsgrad	61,5%	61,2%	61,3%
Avkastningskrav 1,5%	-356	-364	-377
Differens mot avkastningskravet på 1,5%	0	144	63

Förutsättningar budget 2025

- Taxeökning 10% samt 0,6 % indexökning av medlemsbidrag, 187 kr/invånare
- 0,6% index taxeökning (1 243 kr/1 535 kr)

Förutsättningar budget 2026

- Taxeökning 10% samt 2,3% indexökning av medlemsbidrag, 191 kr/invånare
- 2,3% index taxeökning (1 272 kr/1 570 kr)

Förutsättningar budget 2027

- Taxeökning 10% samt 3,3% indexökning av medlemsbidrag, 198 kr/invånare
- 3,3% index taxeökning (1 314 kr/1 622 kr)